

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5826/2020
07.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић, Весне Субић, Божидара Вујичића и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Сићевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Томислав Ивановић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизијама тужиоца и туженог изјављеним против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2362/18 од 30.05.2018. године, на седници одржаној дана 07.07.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2362/18 од 30.05.2018. године.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2362/18 од 30.05.2018. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2362/18 од 30.05.2018. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 250/12 од 27.10.2017. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу на име дуга за угоститељске услуге у периоду од 1994. до 1998. године исплати износ од 2.923.316,00 динара са законском затезном каматом на износ главног дуга од 40.693,00 динара, почев од 26.04.2014.године па до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа од 2.923.316,00 динара, па до износа од 14.327.533,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.08.2012. године до исплате, као и у делу за законску затезну камату за износ главног дуга од 40.693,00 динара почев од 14.08.2012. године па до 26.04.2014. године, као и за износ од 59.706 евра са каматом по стопи Европске централне банке почев од 26.04.2014. године па до исплате, а све у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2362/18 од 30.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца и туженог и

потврђена првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен истом суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио ревизију, на одбијајући део, којим је потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, а тужени је изјавио ревизију, на усвајајући део, којим је потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, због погрешне примене материјалног права, с тим да је предложио да се о ревизији одлучује као изузетно дозвољеној, на основу члана 404. ЗПП.

Побијаном правноснажном пресудом, у усвајајућем делу, одлучено је о дугу, којом је утврђено да је тужбени захтев делимично основан. О овом праву тужиоца, нижестепени судови су одлучили применом одговарајућих одредаба материјалног права, а правилна примена права у споровима са захтевом као у конкретном случају, зависи од утврђеног чињеничног стања, док се ревизијом не указује на другачије одлуке судова, због чега не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права, што значи да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, на основу чега је и одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није дозвољена.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради дуга поднета је 03.02.1999. године, а преиначена повећањем тужбеног захтева 17.07.2017. године. Вредност предмета спора побијаног дела је 2.923.316,00 динара што по средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе (1 евро = 120,1670 динара) представља противвредност 24.327,11 евра.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору у коме се тужбени захтев односи на новчано потраживање, при чему вредност предмета спора коју тужени ревизијом побија не прелази динарску противвредност 40.000 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан преиначења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија туженог недозвољена, због чега је на основу члана 413. ЗПП, одлучио као у ставу трећем изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку у одбијајућем делу применом одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), па је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка, због којих се овај ванредни

правни лек може изјавити у смислу члана 407. став 1. Закона о парничном поступку, на које се ревизијом неосновано указује. Ревизија се, у смислу наведеног члана 407. став 1. тачке 1. и 2. Закона о парничном поступку, не може изјавити због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. тог закона. Неосновани су наводи ревизије да је у другостепеном поступку учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 8. Закона о парничном поступку, јер је другостепени суд имао у виду све околности конкретног случаја и чињенично стање које је утврђено у поступку пред првостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, ова парница започета је по тужби тужиоца ББ против туженог АА, ради дуга, по основу два уговора о зајму, у вези адаптације угоститељских објеката „ВВ“ ресторана и „ГГ“, закључених између ББ као зајмодавца и АА као зајмопримца. Вештачењем је утврђено да дуг тужиоца према туженом износи 201.150,33 евра и то на основу главног дуга износ од 187.065,91 евра и по основу домицилне камате износ од 14.084,42 евра. У току парнице АА је дана 21.10.2009. године истакао компензациону противтужбу са тужбеним захтевом од 70.912 евра које потраживање се у претежном делу односи на неплаћене готовинске рачуне по основу коришћења угоститељских услуга у напред наведеним ресторанима. Тужбени захтев тужиоца ББ је усвојен правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П 60/10 од 05.01.2011. године, док је иста пресуда у делу одлуке о противтужбеном захтеву пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2440/11 од 07.03.2012. године укинута и предмет враћен на поновно суђење. У поновљеном поступку по противтужби АА, сада посебној тужби, је утврђено да се потраживање тужиоца АА у претежном делу односи на неисплаћене рачуне за угоститељске услуге које су извршене у ресторанима у којима је тужилац обављао угоститељску делатност (Ресторан "ГГ" и "ВВ") и то у периоду од 1994. до 1998. године. Вештачењем је утврђено да укупан износ издатих рачуна у периоду од 1994. до 1998. године за туженог ББ износи 40.693,00 динара, а који износ се односи на рачуне који гласе на туженог ББ и које је тужени потписао за пружене угоститељске услуге, те да обрачуната законска затезна камата на дан 25.04.2014. године износи 2.882.623,00 динара, тако да укупан дуг туженог износи 2.923.316,00 динара. Вештачено је и утврђено и потраживање тужиоца у преосталом делу, по осталим рачунима које не гласе на туженог нити их је он потписао, а такође је прерачунато у евре потраживање тужиоца за које је навео да је платио на име обезбеђења ДД током 1995. године, за повраћај по основу дуга туженом ББ у току 1998. године и за куповину аутомобила у току 1998. године, све са припадајућом домицилном каматом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев, закључујући да је тужени у обавези да тужиоцу исплати дуг по основу коришћења угоститељских услуга само за рачуне који гласе на њега, које је он лично потписао не оспоравајући да су те услуге извршене, као и њихову висину, у износу утврђеном вештачењем, док је у преосталом делу одбио тужбени захтев јер тужилац није доказао основаност наведених потраживања према туженом у том делу, све позивајући се на одредбе, члана 17, 262, 557. у вези са чланом 749,761, 762. став 1. као и чланом 210. ЗОО. Другостепени суд је потврдио првостепену пресуду закључујући да су потпуно и правилно утврђене све чињенице које су од значаја за одлуку о тужбеном захтеву тужиоца АА, те да је на тако утврђено чињенично стање правилно примењено материјално право одлучујући као у ставу првом и другом изреке побијане пресуде.

По оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилном применом материјалног права потврдио првостепену пресуду, у делу којим је одбијен тужбени захтев, уз разлоге које у целини прихвата и Врховни касациони суд, због чега су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 17. Закона о облигационим односима прописано је да су стране у облигационим односима дужне да изврше своје обавезе и одговорне су за њено испуњење (став 1.), а да се обавезе могу угасити само уз сагласност воља страна у облигационом односу, или на основу закона (став 2.). Одредбом члана 262. став 1. ЗОО прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно у свему како она гласи.

Полазећи од садржаја наведених законских одредби у контексту утврђеног чињеничног стања, супротно ревизијским наводима, тужилац своје потраживање, у одбијеном делу, базира на рачунима који не гласе на туженог, а како их је тужени оспорио по основу и висини утуженог дуга, сами по себи не могу представљати валидан доказ о основаности потраживања тужиоца, јер представљају једностранни акт тужиоца, па како су у конкретном случају били оспорени од стране туженог, терет доказивања лежи на тужиоцу, због чега је правилно примењено правило о терету доказивања. Супротно наводима ревизије, и по оцени овог суда, тужени не може бити обавезан за исплату дуга по неисплаћеним рачунима за пружене угоститељске услуге од стране тужиоца трећим лицима, које тужени није потврдио потписом и признао да дугује, односно да је преузео испуњење дуга или да је приступио дугу по тим рачунима, а такође ни за потраживани износ који је тужилац исплатио ДД током 1995. године за трошкове обезбеђења, као и за куповину аутомобила у току 1998. године, јер је то однос трећих лица у којима тужени није учествовао, због чега је без утицаја на ову парницу да ли је наведени износ тужилац исплатио туженом за ДД, како то правилно налази другостепени суд, а није пружио суду доказ ни да је туженом исплатио потраживани износ на име повраћаја дела дуга по основу уговора о зајму, због чега се његов тужбени захтев у овом делу показује као неоснован.

Применом члана 414. став 2. ЗПП, Врховни касациони суд није детаљно образлагао ову пресуду с обзиром да се осталим наводима ревизије понављају жалбени наводи за које је апелациони суд дао јасне и правилне разлоге, а у већем делу наводи ревизије који се непосредно или посредно односе на спроведени доказни поступак и даје другачија оцена изведених доказа и с тим у вези указује на погрешну примену материјалног права, нису од утицаја на другачију одлуку о постављеном тужбеном захтеву, односно не доводе у питање правилност побијане пресуде, због чега је Врховни касациони суд ревизију одбио као неосновану.

Имајући изнето у виду, одлучено је као у ставу првом изреке применом одредбе члана 414. ЗПП.

**Председник већа – судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић